

KURIA DIECEZJI RADOMSKIEJ Wydział Katechetyczny

W mocy Bożego Ducha

Program duszpastersko-katechetyczny na rok 2018/2019 ma hasło: „W mocy Bożego Ducha” i mówi o obecności oraz działaniu Ducha Świętego w Kościele. Celem programu jest ukazanie działania mocy Ducha Świętego w życiu wierzących. Wskazuje się, że jest On źródłem życia w wierze dla pojedynczych osób oraz dla całej wspólnoty Kościoła. Duch Święty obdarza wszystkich członków Kościoła mocą Bożym, udziela licznych darów i charyzmatów. Dzięki mocy Ducha Świętego wierzący mogą dążyć do poznania prawdy i zdobycia świętości. To Duch Święty pomaga w wypełnianiu woli Bożej w życiu codziennym. Duch Święty dokonuje w każdym człowieku oraz we wspólnocie Kościoła dzieła głoszenia nauki Chrystusowej oraz pogłębiania wiary. W roku 2018/2019 treści programowe podejmują problematykę misji i apostołatu osób ochrzczonych i bierzmowanych. Podkreśla się ważność świadectwa danego słowem i czynem w życiu codziennym. Konkretnie postawy chrześcijańskiego postępowania powinny być zawsze kształtowane „w mocy Bożego Ducha”. Według Dziejów Apostolskich symbolem tak rozumianego uczestnictwa w budowaniu królestwa Bożego na ziemi są „języki jakby z ognia” (Dz 2,3). Moc Bożego Ducha jest dana każdemu bierzmowanemu i wspomaga go w wypełnianiu jego obowiązków chrześcijańskich na ziemi. Poprzez życie zgodne z nauką głoszoną przez Jezusa Chrystusa katechizowani dążą do osiągnięcia życia wiecznego w niebie. Według nauki Soboru Watykańskiego II „z biegiem lat (...) duch ludzki staje się coraz bardziej otwarty, dzięki czemu każdy przez pilną obserwację może odkryć talenty, którymi Bóg ubogacił jego duszę, oraz owocniej wykorzystać te charyzmaty, których Duch Święty udzielił mu dla dobra braci” (*Apostolicam actuositatem*, nr 30). Potrzebne jest zatem, aby w katechezie szkolnej i parafialnej, w domu czy na spotkaniach w parafii nauczano, że każdy wierzący otrzymał i ciągle otrzymuje pomoc w rozwoju wiary i dążeniu do Boga. Duch Święty mocą swoich darów uposaża wierzących wszystkich czasów i pomaga im w kroczeniu drogą chrześcijańskiego dojrzewania w wierze, nadziei i miłości. Zadaniem katechetów i duszpasterzy jest ukazanie, że otrzymane duchowe dary umożliwiają własny rozwój wierzących oraz rozpoznanie zadań, jakie powinni wypełniać we wspólnocie Kościoła i w świecie. Katechizowanym trzeba mówić, że dzięki

duchowym darom Ducha Świętego mogą uczestniczyć w życiu Trójcy Świętej oraz w życiu wspólnoty kościoła. Otrzymane dary pomagają w realizacji Bożego planu w życiu. Jednocześnie człowiek obdarowany mocą Bożego Ducha staje się apostołem i misjonarzem, świadcząc o Bogu słowem i czynem. Duch Święty jednoczy, pokonuje granice, prowadzi ludzi ku sobie nawzajem. Dlatego trzeba nieustannie przypominać katechizowanym, że naśladować Boga można tylko w mocy Ducha Świętego. Tylko przez Ducha Świętego może ukształtować się w człowieku prawdziwy obraz Syna Bożego. To właśnie dzięki licznym darom, których udziela Duch Święty można kształtować postawę chrześcijańską, a więc żyć na co dzień Ewangelią i służyć innym poprzez modlitwę, słowo i czyn. Duch Święty uzdalnia katechizowanych do świadectwa o Bogu w swoim życiu. Dzieje się tak, gdyż Duch Święty otrzymany podczas chrztu i bierzmowania przenika całą egzystencję ludzką. W ten sposób pomaga Kościołowi i poszczególnym wierzącym w realizowaniu misji głoszenia Chrystusa słowem i postawą życiową. Dlatego obowiązkiem katechetów i duszpasterzy jest ukazywanie dzieciom, młodzieży i dorosłym, że Duch Boży wspiera ich w dążeniu do świętości tutaj na ziemi. Należy ukazywać katechizowanym, że potrzebne jest ich zaangażowanie oraz współpraca z łaskami i darami Ducha Świętego.

Wskazówki dla katechetów:

- przypominać naukę o sakramencie bierzmowania i roli darów Ducha Świętego w życiu człowieka oraz w życiu wspólnoty kościelnej,
- uzasadniać potrzebę przyjmowania sakramentów, życia według nauki Jezusa Chrystusa oraz współpracy z Duchem Świętym, Bogiem Ojcem i Synem Bożym,
- wskazywać, na czym powinna polegać współpraca z mocą Ducha Świętego w życiu dzieci, młodzieży i dorosłych,
- pomagać w kształtowaniu postawy apostołskiej i w świadectwie o Bogu na co dzień,
- ukazać, jak moc Ducha Świętego wpływa na rozwój własnego powołania i pomaga w dążeniu do świętości,
- pomagać w zaangażowaniu się katechizowanych w życie wspólnoty klasowej i parafialnej oraz w posługę misyjną Kościoła.

ks. Stanisław Łabendowicz

Jak udoskonalić katechezę według zaleceń św. Jana Pawła II

Początek roku szkolnego jest okazją do udoskonalenia pracy katechetycznej, wniesienia czegoś nowego. Jan Paweł II w adhortacji o katechizacji napisał: „Katecheza potrzebuje... stałej odnowy przez pewne pogłębienie samego jej pojęcia i jej podstaw pedagogicznych, przez poszukiwanie stosownego dla niej języka, przez wykorzystanie nowych środków do skutecznego przekazu własnego orędzia... Zastarzałe przyzwyczajenia i rutyna rodzą drętwość, zubożenie i wszelkiego rodzaju przeszkody. Nierozważna improwizacja powoduje zamęt u katechizowanych, u dzieci i ich rodziców, staje się przyczyną wszelkiego rodzaju błędów, rozprężenia i w końcu całkowitego zniszczenia jedności. Stąd ważne jest, aby Kościół dziś – tak jak to czynił w innych epokach swojej historii – wykazał mądrość, odwagę i wierność ewangeliczną w poszukiwaniu i wprowadzaniu nowych zasad w nauczaniu katechetycznym” (CT 17). Te słowa Ojca Świętego odczytujemy jako wezwanie i ostrzeżenie. Ulepszanie katechez jest więc czymś koniecznym, wymagającym mądrości, odwagi i wierności ewangelicznej.

Oto niektóre wskazania Jana Pawła II w celu udoskonalenia katechez:

– KU BARDZIEJ CHRYSSTOCENTRYCZNEMU PRZEŻYWANIU KATECHEZY.

Przypomnijmy wypowiedź Jana Pawła II: „Chrystocentryzm w katechezie znaczy także, że pragnie się przez katechezę przekazywać nie swoją własną naukę, albo jakiegoś innego mistrza, lecz naukę Jezusa Chrystusa, tj. prawdę, której On sam udziela, albo ściślej mówiąc, Prawdę, którą On sam jest” (CT 6).

Ojciec Święty bardzo jasno określa, co trzeba zrobić, aby katecheta spełnił te warunki: „Do jakże pilnego studiowania Słowa Bożego, przekazywanego przez Magisterium Kościoła, winien przykładać się katecheta; jak głęboka winna być jego zażyłość z Chrystusem i z Ojcem, jak wiele czasu powinien on poświęcać modlitwie i jak być oderwanym od siebie samego, aby mógł powiedzieć: «Moja nauka nie jest moja»” (CT 6).

– KU WIĘKSZEMU ZWIĄZANIU KATECHEZY Z LITURGIĄ ORAZ MODLITWĄ.

Zacznijmy także od słów Ojca Świętego: „Katecheza z natury swej jest związana z całym sprawowaniem liturgii i sakramentów, gdyż właśnie w sakramentach, a zwłaszcza w Eucharystii, Jezus Chrystus

działa najpełniej w celu przemiany człowieka” (CT 23). Rzeczą zrozumiałą jest, że powinniśmy być zawsze z naszymi uczniami na Mszy świętej. Troszczymy się też o to, by na katechezie doprowadzać do zrozumienia liturgii i odczucia jej piękna. Stąd wprowadzamy „zaczęcie liturgii” na katechezie, czyli po prostu jest to więcej modlitwy przeżywanej na katechezie.

Zauważamy potrzebę pełniejszego wychowania do modlitwy. Pewien procent młodych modli się tylko na katechezie, gdyż nie odmawia pacierza w domu i nie uczęszcza do kościoła. Wprowadzenie w modlitwę należy traktować jako cel wychowawczy katechez. Wprowadzamy modlitwę na początku i końcu katechez oraz zawsze w centralnym momencie katechez; gdy uczniowie poznają nową treść, winni zawsze chwilę modlić się. Modlitwa ta powinna być związana z treścią katechez. Uczniowie muszą przeżyć różne rodzaje modlitwy i różne sposoby (recytowane, śpiewane, w ciszy, na wzór modlitwy wiernych itp.). Konieczne jest doprowadzanie do aktów wiary, nadziei i miłości.

– KU WIĘKSZEMU ZWIĄZANIU KATECHEZY Z ŻYCIEM CODZIENNYM I ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ MISYJNĄ.

Znowu przypomnijmy słowa Jana Pawła II: „przemysłane przekonania prowadzą do odważnego i właściwego działania” (CT22). Zadaniem szczególnym na dziś jest uczyć młodych aktywnego uczestnictwa w katechezie i uczyć zaangażowania w życie. Takie przeżycie poznanej prawdy pomoże w pełniejszym wprowadzeniu jej w codzienne życie. Podobnie zadaniem katechez jest wychowywać katechizowanych do odpowiedzialności misyjnej, która powinna wyrażać się w dawaniu świadectwa, a więc winna uzdolnić uczniów Jezusa do obecności w społeczeństwie jako chrześcijan. Jan Paweł II w trosce o katechizację przyzywał pomocy Ducha Świętego: „Przyzywam więc na Kościół katechizujący tego Ducha Ojca i Syna i błagam, by odnowił w nim dynamiczną moc katechizowania. Oby nam to wyjednała swymi modlitwami Dziewica Zielonych Świąt. «Matka zarazem i uczennica» mówi o Niej św. Augustyn i śmiało dodaje, że to więcej dla Maryi być uczennicą Chrystusa niż być Jego Matką. Nie bez powodu w Auli Synodu nazwano Maryję «żywym katechizmem», «matką i wzorem katechetów»” (CT 72, 73).

Ks. Stanisław Labendowicz

OGŁOSZENIA

1. Nowy rok duszpastersko-katechetyczny 2018/2019 w diecezji radomskiej będzie przeżywany pod hasłem: „**W mocy Bożego Ducha**”. Jest on drugim etapem *Programu duszpasterskiego dla Kościoła katolickiego w Polsce*, którego myślą przewodnią są słowa: „**Duch, który umacnia miłość**”. Przedmiotem realizacji programu winny być wysiłki podejmowane w parafii, zarówno przed jak i po przyjęciu sakramentu bierzmowania.
2. W dniach od 9 do 15 września 2018 r. obchodźmy VIII Tydzień Wychowania Chrześcijańskiego pod hasłem: „W poszukiwaniu drogi”. Do parafii zostały przekazane pomoce przygotowane przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, a wśród nich teksty liturgiczne, konferencje do rodziców i wychowawców oraz konspekty katechez dla katechetów na poszczególne etapy edukacyjne. PT. Księża Proboszczów i Duszpasterzy prosimy, aby w tym tygodniu organizować Msze święte dla dzieci, młodzieży i rodziców z krótką homilią oraz konferencją na temat chrześcijańskiego wychowania. Należy wprowadzić dzieci i młodzież w program wychowawczy w nowym roku szkolnym i katechetycznym.
3. Przypominamy, że bezpośrednio odpowiedzialnym za katechezę w szkole jest **PT. Ksiądz Proboszcz** parafii, na terenie której znajduje się szkoła lub przedszkole. Obowiązkiem Księdza Proboszcza jest organizowanie spotkań z katechetami, omawianie i rozwiązywanie zaistniałych problemów, planowanie dzieła katechizacji. Ponadto Ksiądz Proboszcz troszczy się o dostarczanie katechetom przesyłanych przez Wydział materiałów katechetycznych, wizytowanie przynajmniej raz w roku katechetów pracujących na terenie parafii. Wraz z kończącym się rokiem szkolnym winien on przedstawić w Wydziale Katechetycznym w formie pisemnej opinię o katechezie pracującym w parafii.
4. W wielu szkołach aktualnie **trwają zapisy na lekcje religii** lub etyki na rok szkolny 2018/2019. Warto zachęcać dzieci, młodzież i rodziców do wyboru nauczania religii, które dla wszystkich ludzi wierzących stanowi ważny obowiązek moralny.
5. Prosimy, aby PT. Księża Proboszczowie zaoferowali się o **katechezę w oddziałach przedszkolnych** dla 3- i 4-latków oraz 5- i 6-latków **na rok szkolny 2018/2019**. Obowiązkowa edukacja przedszkolna obejmuje również nauczanie religii, natomiast w wielu przedszkolach publicznych brakuje katechez. W nowo powstałych przedszkolach prywatnych należy omówić z rodzicami i dyrekcją możliwość realizacji katechez, bowiem powinna to być wspólna inicjatywa rodziców i duszpasterzy.
6. Przypominamy, że zgodnie ze wskazaniami Komisji Wychowania Episkopatu Polski przygotowanie dzieci i młodzieży do sakramentów, szczególnie do **Pierwszej Spowiedzi i Komunii Świętej** w klasie III szkoły podstawowej oraz **Sakramentu Bierzmowania** w klasie VIII szkoły podstawowej i klasie III gimnazjum, wymaga prowadzenia systematycznych spotkań w parafii. Taki obowiązek włączenia się w parafialne przygotowanie spoczywa na wszystkich katechizujących i wymaga wcześniejszego rozplanowania.
7. Przypominamy, że zostały przekazane do parafii ankiety o rekolekcjach dzieci i młodzieży. **Należy przeprowadzić ocenę rekolekcji szkolnych dla dzieci i młodzieży za ubiegły rok szkolny i katechetyczny. Obecnie trzeba zaplanować rekolekcje na nowy rok szkolny 2018/2019**, bowiem wymagają one szczególnej troski duszpasterskiej uwzględniającej uczniów, jak również nauczycieli i wychowawców. Konieczne jest przygotowanie odpowiednich zespołów osób do realizacji i koordynacji rekolekcji na terenie szkoły i parafii.
8. Przed wakacjami do parafii zostały przekazane **karty personalne** dla katechizujących księży oraz katechetów świeckich i sióstr zakonnych. Prosimy wszystkich katechetów o ich wypełnienie i dostarczenie do Wydziału. Przypominamy o systematycznym uzupełnianiu dokumentacji gromadzonej w Wydziale Katechetycznym, np. w związku z uzyskaniem dodatkowego wykształcenia czy prowadzonym doskonaleniem zawodowym.
9. Serdecznie zapraszamy wszystkich PT. Katechetów do udziału w **diecezjalnych konkursach katechetycznych**: Konkurs plastyczny dla klas I-III szkoły podstawowej – 08.05.2019; Konkurs dla klas IV-VI szkoły podstawowej – 15.05.2019; Konkurs dla klas VII-VIII szkoły podstawowej i klas III gimnazjum – po egzaminie gimnazjalistów; Konkurs plastyczny dla szkół specjalnych – 20.03.2019; Olimpiada Teologii Katolickiej dla szkół średnich pt. „Święty Jacek – wór ewangelizacji” – 27.02.2019 (etap diecezjalny).
10. **W niedzielę 14 października 2018 r. będziemy obchodzić w Polsce XVII Dzień Papieski** pod hasłem: „**Promieniowanie Ojcostwa**”. Zachęcamy do włączenia się we wspólną modlitwę i do stałego zgłębiania nauczania św. Jana Pawła II.
11. Wydział Katechetyczny przesłał do PT. Księża Proboszczów kwestionariusze sprawozdań wrześniowych na rok szkolny 2018/2019. Wypełniony kwestionariusz należy przekazać do Wydziału Katechetycznego Kurii /osobiście lub listownie/ do 30 września 2018 r.

Dyrektor Wydziału Katechetycznego
Ks. Stanisław Łabendowicz

Radom, 13 sierpnia 2018 r.

DYŻURY WIZYTATORÓW I METODYKÓW

♦ Wydział Katechetyczny

Radom, ul. Malczewskiego 1, tel. 48-34 06 238 (sekretariat)

poniedziałek - piątek 9⁰⁰-13⁰⁰ s. Julia Kalarus

poniedziałek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Dariusz Frydrych

wtorek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Wojciech Wojtyła

środa 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Andrzej Gozdur, 14⁰⁰-16⁰⁰ ks. Sławomir Molendowski

czwartek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Stanisław Piekelnik

piątek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Wojciech Wojtyła; 14³⁰-15³⁰ p. Ewa Majcher, p. Jolanta Strojek

Ks. dyr. Stanisław Łabendowicz, tel. 48-34 06 239

środa i piątek w godz. 14³⁰-16⁰⁰, w dni spotkań czwartkowych od godz. 17⁰⁰

FORMACJA KATECHETÓW – rok szkolny 2018/19

ZJAZDY KATECHETYCZNE - dla wszystkich uczących -

♦ OGÓLNODIECEZJALNE (dwa spotkania)

Wyższe Seminarium Duchowne
(ul. Młyńska 23/25)

(1) 30 sierpnia 2018 (czwartek), godz. 9.30

– siostry zakonne i katecheci świeccy

(1) 31 sierpnia 2018 (piątek), godz. 9.30

– księża i zakonnicy

(6) 1 czerwca 2019 (sobota), godz. 9.30

♦ REJONOWE (cztery spotkania)

Końskie – piątek, godz. 15.30 – Parafia Chrystusa
Odkupiciela (ul. Gimnazjalna)

(2) 28 września 2018 (3) 23 listopada 2018

(4) 11 stycznia 2019 (5) 05 kwietnia 2019

Kozienice – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Świętej
Rodziny (ul. Głowaczowska)

(2) 27 września 2018 (3) 22 listopada 2018

(4) 10 stycznia 2019 (5) 04 kwietnia 2019

Opoczno – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia
Krzyża Świętego (ul. Westerplatte)

(2) 27 września 2018 (3) 22 listopada 2018

(4) 10 stycznia 2019 (5) 04 kwietnia 2019

Radom – sobota, godz. 9.30 – WSD Radom,
ul. Młyńska 23/25

(2) 29 września 2018 (3) 24 listopada 2018

(4) 12 stycznia 2019 (5) 06 kwietnia 2019

Skarżysko – piątek, godz. 15.30 – Parafia MB
Ostrobramskiej (ul. Wileńska)

(2) 28 września 2018 (3) 23 listopada 2018

(4) 11 stycznia 2019 (5) 05 kwietnia 2019

Starachowice – piątek, godz. 15.30 – Parafia Świętej
Trójcy (ul. Kościelna)

(2) 28 września 2018 (3) 23 listopada 2018

(4) 11 stycznia 2019 (5) 05 kwietnia 2019

Zwoleń – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia
Krzyża Świętego (ul. Kard. Wyszyńskiego)

(2) 27 września 2018 (3) 22 listopada 2018

(4) 10 stycznia 2019 (5) 04 kwietnia 2019

Uwaga: Każdy katecheta uczestniczy w 2 spotkaniach ogólnodiecezjalnych i 4 spotkaniach rejonowych. Jeśli nie możemy uczestniczyć w swoim rejonie, bierzemy udział w innym spotkaniu (nie zwalniamy się, jeśli termin nam nie odpowiada z powodu innych zajęć).

DNI SKUPIENIA

- dla katechetów świeckich -

Adwentowy dzień skupienia

2 grudnia 2018 (I niedz. Adw.), WSD, godz. 10⁰⁰

Wielkopostny dzień skupienia

24 marca 2019 (III niedz. WP), WSD, godz. 10⁰⁰

SPOTKANIA KATECHETÓW RADOMIA

- dla katechetów świeckich i siostr zakonnych -

Wydział Katechetyczny, czwartek, godz. 17.30

2018: 20 września; 11 października; 15 listopada;

20 grudnia (spotkanie świąteczne)

2019: 17 stycznia; 14 lutego; 14 marca; 11 kwietnia

(spotkanie świąteczne); 09 maja; 23 maja

WARSZTATY SZKOLENIOWE

♦ Tomaszów Mazowiecki

w Szkole Podstawowej nr 7, ul. Ludwikowska 113/115

Prowadzący: mgr Urszula Seredyn - WODN
w Piotrkowie Trybunalskim,

♦ Boże Narodzenie – dekoracje z papieru

♦ Wielkanoc – dekoracje w klasie, kartki okolicznościowe

♦ Awans zawodowy nauczyciela po zmianach w prawie oświatowym

♦ Nauczyciel w szkole. Jak rozwiązywać problemy uczniów? /IV kwartał 2018/

♦ Ocenianie w katechezie /IV kwartał 2018/

UWAGA! Udział należy zgłosić elektronicznie na stronie WODN Piotrków Trybunalski.

REKOLEKCJE

- dla katechetów świeckich -

05-07 października 2018 r. – Czarna

12-14 października 2018 r. – Turno / Białobrzegi

18-20 stycznia 2019 r. – Turno / Białobrzegi

08-10 lutego 2019 r. – Skarżysko-Kamienna

07-09 czerwca 2019 r. – Turno / Białobrzegi

14-16 czerwca 2019 r. – Kalków / Eremy

► Koszt tegorocznych rekolekcji wynosi:

Czarna i Kalków – 130 zł;

Skarżysko-Kamienna – 130 zł;

Turno – 150 zł.

► Wraz z deklaracją wypełnioną **osobiście** w Wydziale Katechetycznym wpłacamy **zaliczkę** w wysokości 70 zł.

► Rekolekcje rozpoczynają się w piątek o godz. 18.00, a kończą w niedzielę ok. godz. 13.00.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE

w Radomiu

szkoły podstawowe + kl. III gimnazjum

6-8 marca 2019 (od Środy Popielcowej)

szkoły średnie

27-29 marca 2019 (po III niedz. Wielkiego Postu)

w całej diecezji

szkoły średnie

27-29 marca 2019 (po III niedz. Wielkiego Postu)